

[Arne Larsen.]

ministeriet vel tidligere gjort, så godt det kunne — eller erkender ministeren på sit ministeriums vegne, at det ikke hidtil er gjort godt nok? Det er altså banaliteter, som det ikke er værd at diskutere, men det er nok godt, at det nu er sat på tryk, og at der står „skal“.

Men så kommer stk. 2 i formålsparagraffen; det er interessantere, og dets rækkevidde er virkelig værd at diskutere. Her står der nemlig, at staten som bygherre skal opføre sig sådan, at de fordele, en omfattende kontinuerlig byggevirksomhed muliggør, udnyttes. Hvor langt går denne bestemmelse? Den kan nemlig både betyde ingenting og en revolution. Jeg håber på det sidste: at mulighederne virkelig udnyttes til 100 pct. Også her står der „skal“, og det er godt, og det er forpligtende.

Spørgsmålets besvarelse må vi vel foreløbig vente med. Svaret afhænger først af boligministeren, for det er ham, der skal fastsætte reglerne for gennemførelse af denne bestemmelse. Dernæst afhænger svaret af den enkelte fagminister, som bygger, og som skal rette sig efter boligministerens generelle forskrifter. Det er her, jeg har mine betænkeligheder med hensyn til, hvor langt boligministeren kommer. Kan der overhovedet for disse byggesager gives generelle retningslinjer, som er smidige uden at blive almindeligheder, og som er effektive uden at være bureaukratiske? Den store skok af millioner skal jo administreres af de allerede reelt etablerede byggeadministrationer, de to under undervisningsministeriet og socialministeriet, endvidere forsvarets og etaternes byggeadministrationer og Grønlands tekniske Organisation. Kan boligministeren få disse institutioner, der sikkert hver for sig har indgroede vaner, til at formere geled, benytte hverandres projekter, planlægge i fællesskab? For det ligger jo sådan, at samme type bygninger meget vel kan tænkes at være anvendelig inden for flere forskellige styrelser, og det ser da ud til, at især for undervisnings- og

socialministeriets vedkommende er der her muligheder for en samordning af typiseringen af byggeriet.

Ministeren vil måske svare, at hertil har vi jo udvalget i § 7. Dette udvalg er imidlertid kun rådgivende og får næppe med de konkrete planlægningsopgaver at gøre, før det er for sent. Det er selvfølgelig heller ikke alle typer bygninger, som kan overføres fra den ene styrelse til den anden. Især vil jeg da advare mod, at man overfører f. eks. åndssvageforsorgens såkaldte „grønne skoler“, som jo, da de blev indviet, blev rost meget både af den ene og den anden styrelse; man syntes, at det var så evig godt et byggeri. Men da der var gået et stykke tid, var adskillige af disse skoler faktisk uanvendelige på grund af et elendigt opvarmningssystem. Her er altså noget at tage ved lære af; det er noget, som man i alt fald ikke skal overføre.

Der er udtryk for god vilje og gode tanker, men der er grund til at tvivle om, at det bliver til ret meget mere. Efter vor opfattelse er dette en opgave, der kan og bør løses nu. Lad os begynde med en fortegnelse over, hvad staten skal bygge de næste 10 år, og overveje, hvordan denne kæmpeopgave løses bedst og billigst. Så tror jeg, at vi ved drøftelsen heraf vil indse, at dette er ikke en opgave, der kan og bør ligge hos den enkelte styrelse, men at det er en tværministeriel opgave, som, hvis man vil opfylde byggerapportens målsætninger, må henlægges til ét og kun ét organ, et statens byggedirektorat, som har mandskab og hjælpemidler til at planlægge og samordne. Andre måder bliver til meget lidt ud over en masse konferencer og en masse papir.

Alene et sådant enhedsorgan vil være i stand til at indføre den eksperimenterende virksomhed, som nævnes i lovforslaget, og som er så vigtig, men som så sandelig også betyder et brud på kravet om den størst mulige kontinuitet. Statens byggeforskningsinstitut hører hjemme i nær tilknytning til eller som en afdeling af et sådant